



17.1.2022

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto asemakaavan muutoksesta
nro 12715, Sörnäinen tontti 291/4, Haapaniemenkatu 4**

HEL 2019-007116 T 10 03 03

Asemakaavan muutos koskee tonttia Haapaniemenkadun varressa, Väinö Tannerin kentän kaakkoispuolella. Tavoitteena on mahdollistaa tontille Senaatti-kiinteistöjen järjestämän tontinluovutus- ja arkkitehtuurikilpailun (2019) voittaneen ehdotuksen mukainen ratkaisu: yhdistetty liike-, toimitila- ja asuinrakentaminen hybridirakennukseen tyhjiällä olevalle tontille. Asemakaavaehdotuksen mukaan tontille on mahdollista sijoittaa pääosin kahdeksan kerroksinen ja korkeintaan 11 kerroksinen liike-, toimisto- ja asuinrakennus. Rakennuksen kahteen ensimmäiseen kerrokseen tulee sijoittaa liike-, kahvila tai ravintolatilaa, ylemmissä kerroksissa on asumista ja toimitilaa. Tontin läpi mahdollistetaan julkinen kävely-yhteys. Arkkitehtuurikilpailun voittaneen Anttinen & Oiva Arkkitehdit Oy:n ehdotukseen ”Vannas” perustuva viitesuunnitelma on asemakaavatyön pohjana ja tavoitteena on mahdollistaa tontille voittaneen ehdotuksen mukainen ratkaisu. Tontilta on aiemmin purettu Kaj Saleniuksen vuonna 1974 suunnittelema virastorakennus.

Voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on merkitty kantakaupunkialueeksi (C2). Suunnittelualue rajautuu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön: viereiset korttelit kuuluvat Museoviraston RKY 2009-kohdeluetteloon Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen. Elannon ja Osuustukkukaupan monumentaaliset punatiiliset hallintorakennukset ja niihin liittyvät elintarviketeollisuuden tuotantolaitokset kuvastavat osuusliikkeiden asemaa ja toimintaa 1900-luvulla.

Kaupunginmuseo totesi osallistumis- ja arviointivaiheessa antamassaan lausunnossa (30.1.2020), että viitesuunnitelman mukainen rakennus tuo arkkitehtuurillaan ympäristöönsä sovitetun uuden kerrostuman. Uudisrakennukseen esitetty punatiilinen julkisivumateriaali viittaa perinteiseen rakennusmateriaaliin lähellä sijaitsevilla ja olleilla teollisuusrakennuksissa ja Elannon pääkonttorissa Hämeentiellä. Samalla lausunnossa huomautettiin, että 2010-luvulta yleistynyt tapa tuoda tontin korkeampi massa tontin sisäosaan näyttäytyy kuitenkin vieraana ympäristössään, samoin uusrationaalinen arkkitehtuuri, jossa julkisivussa esiintyvä säännöllinen ruudukko jatkaa fasadia aukkoina katonlappeeseen.

**Helsingin kaupunki**

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

17.1.2022

Kaavan vuorovaikutusraportin 8.12.2021 mukaan asemakaavapalvelut katsoo suunnitelman jatkavan räystäslinjoiltaan, kattomuodoltaan, julkisivujen sommittelultaan sekä materiaaleiltaan Elannon vanhan pääkonttorin arkkitehtuuria luoden näin yhtenäistä kaupunkitilaa Väinö Tannerin kentän ympäristöön. Haapaniemenkadun puolella suunnitelma kytkeytyy korttelin monimuotoisempaan sommitelmaan, jossa osat rakennuksista nousevat selkeästi räystäslinjaa korkeammalle. Aukotuksen sommittelu ja jatkaminen räystäslinjan yli katon lappeelle liittävät suunnitelman nykyaikaan.

Kaavaehdotusta ei ole kehitetty museon esittämien huomioiden mukaisesti, mitä se pitää valitettavana.

Lisätiedot

Johanna Björkman, ts. kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö